

**Doba Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2018(... ..) sz.
önkormányzati rendelete a településkép védelméről**

Doba Község Önkormányzat Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdés a)-h) pontban kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 1. pontjában, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 57. § (2)-(3) és a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 43/A. § (6) bekezdés c) pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró

- *Veszprém Megyei Kormányhivatal Állami Főépítésének,*
- *a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának,*
- *a Miniszterelnökség Örökségvédelemért Felelős Helyettes Államtitkársága,*
- *a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint*
- *a partnerségi rendelet szerinti résztvevők*

véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A rendelet célja, hatálya és alkalmazása

- 1. §** E rendelet célja Doba Község településképének, épített környezetének megőrzése érdekében a helyi építészeti értékvédelemmel, a településképi követelményekkel és a településkép-érvényesítési eszközökkel kapcsolatos szabályok megállapítása.
- 2. §** E rendelet területi hatálya Doba Község közigazgatási területére terjed ki.
- 3. §** E rendelet előírásait Doba Község Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) Képviselő-testülete által elfogadott településrendezési eszközökkel együtt kell alkalmazni.

2. Értelmező rendelkezések

4. § E rendelet alkalmazásában:

1. **Áttört kerítés:** olyan kerítés, amelynek a kerítés síkjára merőleges átláthatósága 50%-nál nagyobb mértékben nem korlátozott.
2. **Cégtábla:** A cég nevét és székhelyét feltüntető tábla.
3. **Címtábla:** Az intézmény, vállalkozás nevét, vagy egyéb adatait feltüntető tábla.
4. **Fényreklám:** tartószerkezeten elhelyezett, reklám megjelenítésére alkalmas led panel, videófal, monitor.
5. **Hirdető-berendezés:** hirdetések, reklámok elhelyezésére szolgáló, fixen rögzített vagy mozgó, közterületről érzékelhető szerkezet, mely képi, illetve hang effektusok megjelenítésére, valamint információk tárolására is alkalmas.

6. Hirdetővitrin: közösségi célú hirdetések elhelyezésére szolgáló, közterületről látható, átlátszó burkolattal ellátott berendezés.
7. Óriásreklám: az A0 (841x1189 mm) méretet meghaladó méretű, hirdetések elhelyezésére alkalmas közterületről látható építmény.
8. Pasztellszín: a színek világos, kis telítettségű árnyalatai, melyek között előnyben kell részesíteni a meleg árnyalatokat, mint a bézs, narancs, sárga, barna, vörös árnyalatai.
9. Rikító szín: nagy telítettségű, élénk, erőteljes, figyelemfelkeltő színek.
10. Tájba illeszkedő: a tájban elhelyezésre kerülő létesítményeknek vagy befolyásolt létesítményegyütteseknek a természeti/művi (mesterségesen kialakított) táji adottságokhoz funkcionális, ökológiai és esztétikai értelmű igazítása, amely az összhang megteremtését célozza. Természetvédelmi területeken az épületek, építmények tájba illesztéséről a MSZ 20376-1 rendelkezik.
11. Védett érték: helyi egyedi védelem alatt álló épület, építmény, építményrész, egyéb elem.
12. Zárt kerítés: A település területén történetileg kialakult kerítések kapubálványokkal, pillérekkel tagolt, tömör falazott kerítés (kő, tégl) deszka vagy kovácsoltvas kapukkal.

II. Fejezet

A helyi védelem

3. A helyi védelem célja

- 5. §** (1) A helyi védelem célja Doba Község településképe és történelme szempontjából meghatározó, hagyományt őrző építészeti örökségeinek védelme, a jövő nemzedékek számára történő megóvása.
- (2) A helyi értékvédelem feladata a különleges oltalmat igénylő értékek számbavétele, meghatározása, nyilvántartása, dokumentálása, valamint a nyilvánossággal történő megismertetése.

4. A helyi védelem fajtái

- 6. §** (1) A helyi védelem területi vagy egyedi védelem lehet.
- (2) A helyi egyedi védelem a jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatot, településjelleg meghatározó valamely
- a) építményre, építményrészletre vagy az alkalmazott anyaghasználatra, tömegformálásra, homlokzati kialakításra,
  - b) táj- és kertépítészeti alkotásra, egyedi tájértékre, növényzetre,
  - c) szoborra, képzőművészeti alkotásra, utcabútorra,
  - d) az a)-c) ponthoz kapcsolódóan az érintett földrészlet, telek egészére vagy egy részére terjedhet ki.
- (3) A területi védelem alatt álló területek lehatárolását a 2. sz. melléklet, az egyedi védelem alatt álló épített értékek listáját az 3. sz. melléklet tartalmazza.

5. A helyi védelem alá helyezés, valamint megszüntetés szabályai

- 7. §** (1) A helyi védelem alá helyezést vagy annak megszüntetését bármely természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet - írásban - a polgármesternél kezdeményezheti.

- (2) A helyi építészeti örökség értékeinek feltárása, számbavétele, védetté nyilvánítása, fenntartása, fejlesztése, őrzése, védelmének biztosítása a települési önkormányzat feladata.
- (3) A helyi védelem alá helyezésre, valamint a megszüntetésre vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:
  - a) a védelemre javasolt, ill. a védett érték megnevezését,
    - aa) egyedi védelem esetén címét, helyrajzi számát,
    - ab) területi védelem esetén a terület lehatárolását a helyrajzi számok megjelölésével,
  - b) a védelem jellegével kapcsolatos javaslatot,
  - c) a kezdeményezés rövid indokolását,
  - d) a kezdeményező nevét, megnevezését, lakcímét, székhelyét.
- (4) A védelem megszűnik, ha
  - a) a helyi védett érték helyrehozhatatlanul megsemmisül,
  - b) a helyi védett érték magasabb jogszabályi védeltséget kap, vagy
  - c) ha a Képviselő-testület a helyi védelmet megszünteti.
- (5) A helyi védetté nyilvánításról, annak módosításáról, vagy megszüntetéséről értesíteni kell:
  - a) az érintett ingatlan tulajdonosát (tulajdonosait) postai úton,
  - b) műalkotás esetén az élő alkotót, vagy a szerzői jog jogosultját,
  - c) az illetékes építésügyi hatóságot,
  - d) a kezdeményezőket.

8. § A helyi védelem alá helyezést elrendelő, vagy azt megszüntető önkormányzati rendelet hatályba lépésétől számított 15 napon belül a jegyző kezdeményezi az ingatlanügyi hatóságnál a védelem jogi jellegként való feljegyzését.

- 9. §** (1) A helyi egyedi védelem alá helyezett építmény, közterülettel határos építményrészlet, alkotás, utcabútor csak egységes megjelenésű táblával jelölhető meg, amelynek a védelem tárgyának megnevezése mellett a következő szöveget kell tartalmaznia: „*Doba Község Önkormányzata által védetté nyilvánított helyi érték - évszám*”. A tábla anyaga kő, fa, vagy fém.
- (2) A tábla elkészítéséről, elhelyezéséről a polgármester gondoskodik. A tábla elhelyezését az érintett ingatlan tulajdonosa tűrni köteles. A tábla elhelyezése, fenntartása és pótlása az önkormányzat feladata.
  - (3) A helyi védeltség tényét közlő táblán kívül az önkormányzat elhelyezhet egyéb a védeltséggel összefüggő tény, adatot is közlő táblát a védett értéken vagy annak környezetében. A tábla elhelyezése, fenntartása és pótlása az önkormányzat feladata.

6. A helyi védelem alatt álló értékek nyilvántartása

- 10. §** (1) A helyi védelem alá helyezett értékekről (a továbbiakban: védett érték) az önkormányzat nyilvántartást vezet, amelybe bárki betekinhet.
- (2) A nyilvántartás tartalmazza:
    - a) a védett érték megnevezését,
    - b) a védett érték nyilvántartási számát,
    - c) a védett érték azonosító adatait (alkotó megnevezése),
    - d) a védelem típusát,
    - e) a védett érték helymeghatározásának adatait, - területi védelem esetén a védett terület lehatárolását, (utca, házszám, helyrajzi szám),
    - f) a védelem rövid indokolását az értékvizsgálat alapján,

- g) a védett értékhez fűződő korlátozásokat,
  - h) a védett érték állapotfelmérésének adatait,
  - i) a helyreállítási javaslatot,
  - j) a védett értékhez kapcsolódó támogatásokat,
  - k) a védett értékkel kapcsolatos intézkedéseket (tulajdoni lapon jogi jelleg feltüntetése, törlése).
- (3) A nyilvántartás naprakész vezetéséről a jegyző gondoskodik.

7. A védettséghez kapcsolódó tulajdonosi kötelezettségek

- 11. §** (1) A védett érték karbantartása, állapotának megóvása a tulajdonos kötelezettsége.
- (2) A védett érték megfelelő fenntartását és megőrzését elsősorban a rendeltetésnek megfelelő használattal kell biztosítani.
- (3) A közterületen álló védett növényzet esetenként szükséges növényvédelméről, rendszeres fenntartásáról az önkormányzat köteles gondoskodni, szakértő bevonásával.

8. A helyi védelemmel érintett ingatlanok költségviselése

- 12. §** (1) A védett érték tulajdonosának kérésére a szokásos jó karban tartási feladatokon túlmenő, a védettséggel összefüggésben szükségessé váló, a tulajdonost terhelő munkálatok finanszírozásához az önkormányzat támogatást adhat.
- (2) A támogatás mértékét az önkormányzat Képviselő-testülete évente a költségvetésben határozza meg.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti önkormányzati támogatás csak az esetben nyújtható, ha:
- a) a védett értéket a tulajdonos megfelelő módon fenntartja (karbantartja), azt neki felróható módon nem károsítja,
  - b) a karbantartással és az építéssel összefüggő előírásokat és szabályokat maradéktalanul betartja,
  - c) a tényleges munka szabályszerűen kerül elvégzésre.

III. Fejezet

Településképi szempontból meghatározó területek

9. Doba Község településképi szempontjából meghatározó területei

- 13. §** (1) Az önkormányzat a településképi szempontjából meghatározó területekként jelöli ki Doba Község teljes közigazgatási területét:
- a) Falusias karakterű terület,
  - b) Somló-hegy szőlőskertes terület,
  - c) Mezőgazdasági szőlő terület,
  - d) Egyéb külterület,
  - e) Táj- és természetvédelmi területek: országos természetvédelmi oltalom alatt álló területek, országos ökológiai hálózat övezetei (magterület, puffer övezet), tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezetei.
- (2) A településképi szempontból meghatározó területek lehatárolását az 1. számú melléklet, a táj- és természetvédelmi területek lehatárolását az 1. sz. függelék tartalmazza.

IV. Fejezet

Településképi követelmények

10. Településképi szempontból meghatározó területeken az építmények anyaghasználatára vonatkozó általános építészeti követelmények

- 14. §** (1) A község közigazgatási területén az épületek külső megjelenésében kerülendők a feltűnő, tájidegen építési elemek, a harsány, rikító színek.
- (2) A település területén nem alkalmazhatók az alábbi építési anyagok:
- a) műanyag hullámlemez;
  - b) alumínium trapézlemez (gazdasági területeken kívül);
  - c) mesterséges pala;
  - d) bitumenes zsindely a 20. § (4) bekezdés figyelembevételével.
- (3) A harsány színű, faluképbe nem illő tetőfedő anyag alkalmazása nem engedhető meg.
- (4) A település közigazgatási területén két vagy több szintes tetőterű épület nem létesíthető.
- (5) Az épületek egyik homlokzati felületre számított építmény magassága sem haladhatja meg az övezetben előírt építménymagasság + 1,50 m-t.
- (6) Homlokzatokon és tetőhéjazatként zavaró fényhatást okozó, tükröződő felületek nem alkalmazhatók.
- (7) Az épületek homlokzatainak, nyílászáróinak színezésére rikító színek használata településképvédelmi szempontból nem megengedett.

11. Településképet meghatározó területekre vonatkozó területi építészeti követelmények

11.1 Épületek, építmények elhelyezésére vonatkozó előírások

- 15. §** (1) Növénytermesztés célját szolgáló fóliasátor csak fás növényzettel takartan helyezhető el.
- (2) Somló-hegy szőlőskertes területen lakókocsi, lakókonténer, medence, nyílt tűzivíztároló nem helyezhető el.
- (3) Mezőgazdasági területen lakókocsi, lakókonténer, faház, egyéb mobil szerkezet jellegű építmény még átmenetileg sem helyezhetők el.
- (4) Erdőterületen lakókocsi, lakókonténer, mobil jellegű építmény még átmenetileg sem helyezhető el.
- (5) A természetközeli területeken épületek, építmények elhelyezése tilos.

11.2 A zöldfelület kialakításának követelményei

- 16. §** (1) A telkek területének burkolatlan, be nem épített részét zöldfelületként kell kialakítani.
- (2) Fát, 3 m-nél magasabbra növe bokrot a szomszédos, nem közterületi telek határához belterületen legalább a várható koronaátmérő felének megfelelő távolságra kell ültetni, épülettől legalább 3 m-rel kell elmaradni.
- (3) A település külterületén a vízfolyások, utak mentén fasorokat, erdősávokat, azaz fás növényzetet kell telepíteni, illetve a vízfolyások mentén lévő galérianövényzetet meg kell őrizni.
- (4) A településképi szempontból meghatározó területeken a telepítendő növényfajok kiválasztásakor a tájban honos, a termőhelyi adottságoknak megfelelő növényfajokat kell telepíteni olyan fajok kiválasztásával, amelyek megfelelnek a termőhelyi feltételeknek, összhangban vannak az adott területnek és környezetének funkcióival. A fásításra, növénytelepítésre javasolt őshonos növények jegyzékét a 2. sz. függelék tartalmazza.

- (5) A fasorokba, erdősávokba csak tájhonos, a területre jellemző, lombhullató fa fajok telepítendők.
- (6) A gyorsan öregedő, könnyen törő, szemetelő, illetve allergiakeltő fafajok telepítése a település területén tilos. A településképi szempontból meghatározó területeken a 3. sz. függelékben szereplő növényfajok nem alkalmazhatók.

11.3 A kerítés kialakításának követelményei

- 17. §** (1) A település területén kialakult zárt kerítések védendők, felújítandó a lakóépület felújításával egy időben, a homlokzat színével megegyezően.
- (2) Saroktelkek esetében a telek határain épített kerítésnek a telek sarokpontjától 2-2 m-es távolságig a lábazat feletti teljes felületen, áttört kialakításúnak kell lennie.
  - (3) Az oldal és hátsó telekhatáron építendő kerítés magassága nem haladhatja meg az 1,80 m-t.
  - (4) Mezőgazdasági területen a földrészletnek csak a kivett művelési ágú illetve intenzív kertészeti művelés alatt álló része keríthető le, drótfonatos kerítés vagy élősövény használatával. Egyéb földrészlet körül kerítés nem építhető.
  - (5) Somló-hegy szőlőskertes területen csak élősövény, vagy élősövénnyel takart drótfonatos kerítés építhető, tömör, vagy tömör lábazatú kerítés nem létesíthető.
  - (6) Az ingatlanok kerítéseinek színezésére rikító színek használata településkép-védelmi szempontból nem megengedett.

11.4 Közlekedési célú közterületek kialakításának követelményei

- 18. §** (1) Külterületi utak mentén legalább egyoldali, átlagosan 10 méter tőtávolságot meg nem haladó őshonos fajokból álló fasor telepítendő.
- (2) Belterületen új közutak, utcák kialakításánál a tervezett fasort a műszaki átadásig el kell telepíteni. A fasorok telepítéséhez – az utca műszaki kialakítását figyelembe véve – honos fás növényzet alkalmazható. A fasor létesítéséhez fánként legalább 4,0 m²-nyi burkolatlan felület vagy legalább 1,5 m széles, az útburkolattal párhuzamos zöldsávot kell kialakítani és fenntartani.
  - (3) A közművezetékek elhelyezésénél, átalakításánál elsőbbséget kell biztosítani a fasorok, a közcélú növényzet elhelyezhetőségének.

11.5 Zöldterület (közpark) kialakításának követelményei

- 19. §** (1) A zöldterületen legalább 75%-át növényzettel fedetten kell kialakítani és fenntartani, melynek legalább 1/3-át többszintű (gyep, cserje, fa) növényzetnek kell takarnia.
- (2) Zöldterületen található művi értékvédelem alatt álló épületek, műtárgyak védendők, felújíthatók.
  - (3) A területen közlekedési, föld feletti közmű és hírközlési hálózatok, létesítmények, berendezések – a gyalogos és kerékpárutak, parkolók, közvilágítás kivételével –, valamint reklámtáblák – a környezet értékeit, turistaútvonalakat bemutató, ismeretterjesztő célú építmények kivételével – nem helyezhetők el.
  - (4) A zöldterületen csak a táj jellegéhez és ökológiai adottságaihoz alkalmazkodó – nem mérgező, allergiát és betegséget nem okozó – növények telepíthetők.

12. Településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó egyedi építészeti követelmények

12.1 Falusias karakterű terület

- 20. §** (1) A településkép védelme érdekében új lakóépületek telepítésénél a meglévő beépítéshez és építészeti kialakításhoz kell illeszkedni. A meglévő épületeket egymással összhangban, a jellegzetes településkép megjelenését biztosító módon kell fenntartani, ill. biztosítani.
- (2) A területen utcai épület esetében magastető építendő 35-45 fokos hajlásszöggel
  - (3) A tetőhéjalás magastető esetén hagyományos színezésű égetett agyagcserép, vagy a felületében és színében ahhoz hasonló egyéb tetőfedő anyag legyen.
  - (4) Épületek felújítása esetén a meglévő pala bitumenes zsindelyre cserélhető.
  - (5) A tetőhéjazat cseréje esetén, egy tetőfelületen többféle anyagú, színű tetőhéjazat - kivéve a gyárilag színárnyalatossá kivitelűt - nem helyezhető el.
  - (6) Homlokzat színezése során a fehér, a tört-fehér, ill. pasztellszínek alkalmazhatók.
  - (7) A homlokzatfelújításnak a közterületről látható épülethomlokzat egészére ki kell terjednie.
  - (8) Előkert nélküli telken elhelyezésre kerülő utcafronti épületek közterület felé néző homlokzatán a közterületre kivezető ereszcatorna nem helyezhető el, kivéve a homlokzati falba beépítve, illetve takartan vagy a terepszint alatt az utcai vízelvezető hálózatba elvezetve helyezhető el.
  - (9) A közterületen elhelyezhető építményekkel szembeni elvárások a következők:
    - a) Árusítópavilon településképbe illeszkedő módon létesíthető. Egy-egy közterületi szakaszon csak azonos formájú, anyagú és színű pavilonok állíthatók fel.
    - b) A közúti közlekedéssel kapcsolatos várakozóhelyek a település teljes területén egységes kialakításúak legyenek.

12.2 Somló-hegy szőlőskertes terület

- 21. §** (1) A területen épületek a helyi épített örökségnek és tájkarakternek megfelelő népi építészeti hagyományokat továbbörökítő módon építhetők.
- (2) Az épületek kialakítására, megjelenésére vonatkozóan e rendelet Egyedi építészeti előírások a történeti tájként védendő szőlőhegyi területre vonatkozóan meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.
  - (3) Támfal csak a helyi tájkarakternek megfelelő bazalt anyagú lehet.

12.3 Mezőgazdasági szőlő terület

- 22. §** (1) A területen támfal csak a helyi tájkarakternek megfelelő bazalt anyagú lehet.
- (2) A terület a történeti táj területén található, ezért területén épületek a helyi épített örökségnek és tájkarakternek megfelelő népi építészeti hagyományokat továbbörökítő módon építhetők.
  - (3) Az épületek kialakítására, megjelenésére vonatkozóan e rendelet Egyedi építészeti előírások a történeti tájként védendő szőlőhegyi területre vonatkozóan meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.

12.4 Egyéb külterület

- 23. §** (1) Mezőgazdasági területen elhelyezhető építményeket az adott terület építési hagyományainak megfelelően tájba illően, természetes anyagból kell kialakítani.
- (2) Az épületek külső megjelenítéséhez hagyományos építőanyagokat (kő, téglá, vályog, fa, cserép, nád) kell használni.
  - (3) A homlokzatokon (falburkolat, tető) olyan színárnyalatok alkalmazhatók, amelyek a hagyományos építőanyagok (cserép, fa, egyéb természetes anyagok) színeire jellemzők.
  - (4) Mezőgazdasági- és erdőterületen csak a tájba illeszkedő épületek építhetők.
  - (5) Táj- és természetvédelmi területeken
    - a) csak tájba illő épület helyezhető el;

- b) lévő kedvezőtlen látványt nyújtó építmények takarásáról oly módon kell gondoskodni, hogy azok a főbb megközelítési irányok felől, közterületekről ne legyenek láthatóak.
- (6) Különleges bemutatóterületen csak tájba illő épület helyezhető el. Új épületnek a művi értékvédelem alatt álló építményhez építészeti megjelenésében anyaghasználatában illeszkedni kell.

13. Helyi védelem alá helyezett értékekre vonatkozó építészeti követelmények

13.1 Helyi értékvédelmi terület

- 24. §** (1) Helyi értékvédelmi területen a területrész szerkezetét, úthálózatát, a közterület kialakítását, a telekosztás jellegét, a telek alakját, megváltoztatását célzó vagy eredményező tevékenység (a telek max. 10%-át befolyásoló) telekhatár korrekció és telek egyesítés kivételével nem lehet.
- (2) Helyi értékvédelmi területen az utcavonalas beépítés, az épületek ritmusa, tetőidom, tetőforma védendő, meglévő épület felújítása, új épület építése során a történetileg kialakult állapothoz kell alkalmazkodni.
- (3) Helyi értékvédelmi területen az álló téglalap formájú egyedüli vagy páros ablakok nem alakíthatók át, a tornácbjárók nem szüntethetők meg, felújítás során ezek visszaállítását meg kell valósítani.
- (4) Helyi értékvédelmi területen a meglévő terep 1 métert meghaladó mértékben való rendezése nem végezhető.
- (5) Helyi értékvédelmi területen kizárólag magastetős épület építhető 37-45° közötti tetőhajlásszöggel. A főtömegű épület bővítése esetén zöldtetők létesíthetők. Az előtetőkön illetve a melléképületeken a 37-45 fokos hajlásszögűtől eltérő tetőidom is alkalmazható.
- (6) Helyi értékvédelmi területen parabolaantenna közterületről látható homlokzaton nem helyezhető el.

13.2 Helyi természetvédelmi terület

- 25. §** (1) A településen a helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek lehatárolását, felsorolását a 2. számú melléklet 2. pontja tartalmazza.
- (2) A helyi természetvédelmi területen:
- a természetes vagy természetközeli erdők, vizes élőhelyek nem szüntethetők meg;
  - csak extenzív jellegű természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazhatók;
  - elsődlegesen természetközeli állapotú gyepek, illetve galérianövényzet telepíthető, művelhető.
  - a tájhasználat-váltás csak a természetközeli állapot felé való közelítés érdekében lehetséges,
  - építeni kizárólag természetvédelmi, illetve ökoturisztikai célból lehetséges.
  - az építési engedélyezési dokumentációhoz kertépítészeti tervet kell csatolni.

13.3 Helyi védelem – Történeti táj

- 26. §** A 2. sz. melléklet 3. pontjában lehatárolt terület (Somló-hegy) javasolt történeti tájként országos védelemre. Az országos védelem kimondásáig a terület helyi védett történeti tájként kezelendő.

13.3.1 Területi építészeti követelmények a történeti tájként védendő szőlőhegyi területre vonatkozóan

- 27. §** (1) A területen a kialakult tájszerkezet védendő:

- a) új utak a szabályozási terven jelölt, kiszabályozott utak kivételével nem létesíthetők;
  - b) meglévő utak a kialakult szabályozási szélességben kiépíthetők, felújíthatók;
  - c) meglévő támfalak, vízvezetők megtartandók, védendők.
- (2) A területen a történeti hangulat és tájjelleg megőrzése céljából
- a) támfalak kizárólag bazaltkőből, a vízvezetők, utak bazaltkőből illetve betonba ágyazott úsztatott kőből építhető;
  - b) közműveket kizárólag a földfelszín alatt lehet elhelyezni.
- (3) A területen út felújítása, építése csak a csapadékvíz-elvezetés egyidejű megoldásával lehetséges.
- (4) A területen a szőlőkataszterből kivett területek és utak kivételével a területre jellemző tájhasználat, szőlőművelés fenntartandó.
- (5) A területen csak egységes tájékoztató, illetve ismeretterjesztést szolgáló táblarendszer helyezhető el, egyéb célzatú hirdetések, reklámtáblák közterületen való elhelyezése tilos.

- 28. §** (1) A területen új épületek építése, a meglévő épületek felújítása és bővítése során az engedélyeztetésre benyújtott tervdokumentációnak látványtervet is kell tartalmaznia.
- (2) A területen új épület elhelyezése e rendelet Egyedi építészeti előírások a történeti tájként védendő szőlőhegyi területre vonatkozóan meghatározott rendelkezések szerint lehet.
- (3) A történeti táj övezetre és védőövezetére az értékek megőrzését és a fenntartható használatot biztosító, a történeti tájjá minősítést megalapozó tanulmány készítenendő.
- (4) A területen bármilyen beavatkozás csak a természetvédelmi érdekekkel összhangban lehet.
- (5) A Somló-tetőn található rompincék helyreállításáról, bemutatásáról gondoskodni kell.

- 29. §** (1) A történeti táj védő-pufferövezetében jelentős látképi illetve tájhasználati változást jelentő létesítmény (adótorony, szélkerék, 2 ha-nál nagyobb ipari gazdasági terület, autópálya, gyorsforgalmi út) nem helyezhető el.
- (2) A település közigazgatási területén, a történeti táj védő-puffer övezetében a dobai Erdődy-kastélyra irányuló és az onnan feltárló látványtengelyek vonalában a kiemelt látványpontok (somlószőlői templom és kastély, somlói vár, orosz templom, borszörcsöki országút és templom, noszlopi templom) ki- és rálátását zavaró létesítmények és növények nem helyezhetők el.
- (3) Főépítész által irányított tervtanácsához véleményezésre be kell nyújtani azon épületek, építmények terveit, amelyek a történeti táj, illetve annak pufferövezetének területére – a falusias lakóterület építési övezeteinek kivétel - készülnek.

13.3.2 Egyedi építészeti követelmények a történeti tájként védendő szőlőhegyi területre vonatkozóan

- 30. §** (1) A területen épület építése illetve felújítása az alább felsorolt helyi hagyományokhoz alkalmazkodó anyagok használatával engedélyezhető:
- a) Szerkezet: hagyományos falazó anyagokból (kő, téglá, vályog);
  - b) Tetőhéjalás: égetett cserép, nád, sötétszürke, vagy fekete színű természetes pala;
  - c) Nyílászárók: fa, natúr, szürke, zöld, fehér, barna színben;
  - d) Homlokzat: jellemzően simított vakolat, vagy tapasztott, vagy bazalt terméskő, vagy kézi felhordású hőkörcsös felület;
  - e) Homlokzat színe: fehér szürke, sárga, vagy feltárással igazolt eredeti szín;
  - f) Lábazat: terméskő vagy vakolt;
  - g) Kerítés: élősövény, vagy élősövényvel takart drótkerítés; tömör, vagy tömör lábazatú kerítés nem létesíthető.

- (2) A területen gazdasági épületként kizárólag magastetős épület helyezhető el, mely épület fő tömege 37-43°-os tetőhajlásszögű bír, jellemzően szintvonalra illetve az útra merőleges tetőidommal. A főtömegű épület bővítése, földi pincék létesítése esetén zöldtetők létesíthetők. Az előtetőkön illetve a melléképületeken a 37-43 fokos hajlásszögtől eltérő tetőidom is alkalmazható.
- (3) A területen maximum F+ T (földszint + tetőtér) beépítésű épület helyezhető el, az épületek alapincézhetők.
- (4) A területen tetőtéri beépítés esetén ablak síkban fekvő, vagy harcsaszáj formájú lehet, erkély, francia erkély tetőtéri terasz nem engedélyezhető.
- (5) Homlokzaton az ablak csak álló ablak lehet. Méretének megválasztásakor a két oldalhossz arányának (a:b) 1:1,4 és 1:1,8 közé kell esnie.
- (6) A nyílászárók kialakításakor csak egyenes vagy íves záródás alkalmazható.

31. § (1) A területen tornác építhető, a mellvéd fa, vagy falazott kialakítású lehet.

- (2) A területen új épületek, illetve az átépítésre kerülő épületek tervezésekor a területen szokásos forma és díszítésvilág eszközeit kell alkalmazni.
- (3) Kerítés csak vadvédelmi célból, élősvénnyel takarva létesíthető, az utcai fronton legfeljebb 1,2 m, erdővel szomszédos telekhatáron, legfeljebb 1,8 m magasságban.
- (4) A területen beton látható felületként nem jelenhet meg, beton alkalmazása kizárólag az épület jó állapotát biztosító szerkezeti megoldásoknál engedélyezhető.

32. § (1) A területen épülő új épület tömegében, megjelenésében, méretében a környező épületekhez kell, hogy alkalmazkodjon.

- (2) A területen új épület létesítése – az életveszély elhárítás kivételével – csak oly módon engedélyezhető hogy az építést követően a meglévő terep és az új terep közötti eltérés az 1,0 m-t nem haladhatja meg.

13.4 Helyi védelem – Történeti kert

33. § (1) A 2. sz. melléklet 4. pontjában lehatárolt terület történeti kertként országos védelemre javasolt. Az országos védelem kimondásáig a terület helyi védett történeti kertként kezelendő.

- (2) A kastélypark helyreállítása során az alábbiakat kell figyelembe venni:
  - a) kastélypark írott és képi forrásai alapján készített kutatás, illetve rekonstrukciós javaslat alapján állítandó helyre;
  - b) a kastélypark jellemző látványtengelyeit vissza kell állítani;
  - c) a területen a vízrendezést egységesen kell megoldani;
  - d) a kastély és kastélypark rendeltetése csak turisztikai, rekreációs célra változtatható meg;
  - e) a növényzet állapotában való beavatkozás csak műemléki kertépítészeti terv vagy szakvélemény alapján lehetséges;
  - f) a Kastélykert növényállományáról készült növénykataszter alapján az értékes növényegyedek, növénytársulások védelméről a tulajdonosnak gondoskodni kell.
  - g) a kastélypark rekonstrukciója csak tudományos kutatásra és műemléki kertépítészeti szakvéleményre alapozott kertépítészeti terv alapján lehetséges.

13.5 Helyi egyedi védelem

34. § (1) A helyi védett épületek bővítése felújítása, (homlokzatvakolás, színezés, nyílászáró csere, tető felújítás, tetőtér beépítés) során az eredeti épület anyaghasználatát, léptékét és formavilágát alkalmazó, vagy ahhoz alkalmazkodó építészeti megoldások engedélyezhetők. Az épületeken,

építményeken végzett bármilyen építési munka esetén az örökségvédelmi hatástanulmány iránymutatásai szerint kell eljárni.

- (2) A helyi védelem alatt álló építmények helyreállításánál, átalakításánál és bővítésénél
  - a) az épület jellegzetes tömegét, tömegkapcsolatait eredeti formában és arányban kell fenntartani: bővítés esetén a meglévő és új épülettömegek arányai, formái és anyaghasználatai illeszkedjenek egymáshoz;
  - b) az épületnek a közterületről látható homlokzatán meg kell tartani, érintetlenül kell hagyni, illetve szükség esetén az eredeti állapotnak megfelelően vissza kell állítani:
    - ba) a homlokzat felületképzését;
    - bb) a homlokzat díszítő elemeit;
    - bc) a nyílászárók keretezését, azok jellegzetes szerkezete, az ablakok osztását;
    - bd) a tornácok kialakítását;
    - be) a lábazatot, a lábazati párkányt;
  - c) az alaprajzi elrendezés – különösen a fő tartószerkezetek, főfalak, belső elrendezés elemei -, valamint a meghatározó építészeti részletek és szerkezetek megőrzendők.
- (3) A védett épület belső korszerűsítését, átalakítását, esetleg bővítését a védelem nem akadályozza, sőt a védelem érdekében elő kell segíteni ezen épületek mai igényeknek megfelelő használatát. A belső átalakításokat az eredeti szerkezet és belső értékek tiszteletben tartásával kell megoldani.
- (4) Helyi védett épület bontására csak a teljes műszaki avultság esetén kerülhet sor, ha a védelemben részesülő építészeti érték károsodása olyan mértékű, hogy a károsodás műszaki eszközökkel nem állítható helyre. A védett épület bontására csak a védelem 7.§ szerinti megszüntetését követően kerülhet sor.

- 35. §** (1) Helyi védelem alatt álló műtárgyak, keresztek, küképek, emlékek felújítása során az eredeti anyaghasználatot és formai elemeket kell követni.
- (2) A temetőkből minden 100 évnél idősebb kereszt, emlék helyi védelem alatt áll, amelyekre a helyi védett műtárgyakra vonatkozó védelmi előírások alkalmazandók.

14. Egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó településképi követelmények

36. § Egyéb műszaki berendezésekkel szembeni elvárások a településképi szempontból meghatározó területeken:

- a) A tervezett lakóépületek és intézmények homlokzatára szerelt gépészeti kapcsolószekrények és a dobozok helyét és a színét, az épület stílusához, a homlokzat színéhez igazodva lehet kiválasztani. A berendezések a közmű üzemeltetők előírásainak figyelembe vételével az épületek alárendelt homlokzatára szerelhetők, illetve építhetők a kerítésbe.
- b) Égéstermék elvezetésére utcai homlokzaton szerelt kémény (a tetősíkból kiálló kivételével) a homlokzat vagy tetőhéjazat színéhez illeszkedően alakítható ki.
- c) Klímaberendezés kültéri egysége, elektronikus hírközlési építmények és berendezései (antennák, antennatartó szerkezetek, stb.) valamint távközlési, adatátviteli berendezés kültéri egysége lakóterületen lévő utcai homlokzaton, tetőfelületen, valamint szomszédos, beépíthető ingatlanra néző tetőfelületen nem helyezhető el kivéve műszaki szükségszerűség.
- d) Közütemi szolgáltatások mérő órái, nyomásszabályozó, valamint egyéb gépészeti berendezés az épületek közterület felé néző homlokzatán nem helyezhető el.

- e) Somló-hegy szőlőskertes területen gáztartály csak épületben, vagy földbe süllyesztve helyezhető el.
- f) Mezőgazdasági területen gáztartály csak föld alatt, közterületről takartan helyezhető el.

15. Felszíni energiaellátási és vezetékes elektronikus hírközlési sajátos építmények elhelyezésére vonatkozó közös szabályok

- 37. §** (1) A településképi szempontból meghatározó területen a felszíni energiaellátási és vezetékes elektronikus hírközlési sajátos építmények a településképi és tájképvédelmi szempontok figyelembe vétele mellett helyezhetők el.
- (2) Belterületen, valamint külterület beépítésre szánt területén, ahol a villamos-energia ellátás hálózatai föld feletti vezetések, új villamos-energia elosztási, közvilágítási vezetéseket és az elektronikus hírközlési hálózatokat a meglévő oszlopsorra, illetve közös tartóoszlopra kell feszíteni. Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózatot lehetőleg földkábelbe fektetve kell építeni.
  - (3) Helyi értékvédelmi területen légvezeték, légkábel újonnan nem létesíthető, új építés, korszerűsítés, csere során csak földkábel építhető.
  - (4) Közterületen lámpákkal káprázást, vakítást, ártó fényhatást okozni nem szabad, ingatlan használatát korlátozni tilos.
  - (5) A fényszennyezés elkerülésének érdekében a kültéri világítás a tényleges használat idejéhez igazítandó, illetve 22 óra, vagy éjfél után közvilágítás fénye csökkenthető.
  - (6) Jelentősebb energiaigény növekedés esetén a tervezett transzformátorok helyét a beépítéssel összehangoltan a környezetbe illesztve kell kijelölni.
  - (7) A gázhálózat rekonstrukcióra kerülő területeken felújítás idején meg kell vizsgálni a földfeletti telepítésű, közterületen elhelyezett gáz-nyomásszabályozóknak az érintett terület környezetének rendezése érdekében térszín alatti berendezésekre történő cseréjét.
  - (8) A közművezetékek telepítésénél (átépítéskor és új vezeték létesítésekor) a gazdaságos területhasználatra és a településképre egyaránt figyelmet kell fordítani.
  - (9) A csapadékvíz-, ill. szennyvíz-elvezetés, tárolás módjának és kezelésének építményei, műtárgyai a közterületet sem műszakilag, sem településképvédelmi szempontból nem zavaró módon alakítandók ki.

16. Vezeték nélküli elektronikus hírközlési sajátos építmények elhelyezésére vonatkozó szabályok

- 38. §** (1) A település területén a vezeték nélküli hírközlés sajátos építményeinek, műtárgyainak elhelyezésére nem alkalmas területek az alábbiak:
- a) belterület,
  - b) a belterület 200 méteres környezetében,
  - c) országos természetvédelmi oltalom alatt álló területek,
  - d) országos ökológiai hálózat övezetei,
  - e) tájképvédelmi övezet területe.
- (2) A település területén szélerőmű-park, szélerőmű-torony nem létesíthető.

- 39. §** A település területén a vezeték nélküli hírközlés sajátos építményeinek, műtárgyainak elhelyezésére alkalmas területek – a környezetbe illesztés feltételeivel – az alábbiak:

- a) elsősorban a meglévő antennatartó-szerkezet igénybevételével,
- b) egyéb, védelem alatt nem álló terület.

17. Reklámra, reklámhordozóra, cég- és címtáblára vonatkozó általános településképi követelmények

- 40. §** (1) A település közigazgatási területén reklámok, reklámhordozók, cég-, címtáblák és cégérek csak a jelen rendeletben előírt célra és módon, településképi bejelentési eljárás lefolytatását követően helyezhető el, a 104/2017.(IV.28.) Korm.rendelet 1. és 2. mellékletei által meghatározott területfelhasználású területen és módon.
- (2) Új épület elhelyezésénél, meglévő épület átalakításánál, funkcióváltásánál, homlokzati felújításánál az intézmények cégéreinek, hirdetőtábláinak méretét és elhelyezését a homlokzattal együtt kell kialakítani. Utólagosan cégér vagy hirdetőtábla a már kialakított homlokzat architektúráját figyelembe véve helyezhető csak el.
  - (3) Az elhasználandó, felújítandó, aktualitását veszített reklámhordozót, reklámtartóberendezést, hirdető-berendezést, tájékoztató (információs) rendszert, cég-, címtáblát, cégért a tulajdonosnak 30 napon belül el kell távolítania. Felújítást követően az új településképi előírások szerint helyezhetők el.
- 41. §** Helyi népszavazás, rendezvény, vagy a település szempontjából jelentős eseményről való tájékoztatás érdekében az esemény napját megelőző 3 naptári hét időszakban az eseményre vonatkozó tájékoztató reklámhordozó, reklám, molinó, transzparens, hirdetmény a közterületen, illetve magánterületen elhelyezhetők.

18. Cég- és címtáblára vonatkozó településképi követelmények

- 42. §** (1) Épületek homlokzataira kerülő cég- és címtábla, információs vagy más célú berendezés épületdíszítő tagozatot nem takarhat el.
- (2) Az épületeken elhelyezhető cégérek szerkezeteinek, felülete rikító színű, káprázást okozó, illetve fényvisszaverő kialakítású nem lehet, az összképben zavaró hatás nem engedhető meg.
  - (3) Táblaszerűen kialakított cégér felülete nem haladhatja meg az 1,0 m²-t. Műemléki környezetben, műemléképületen, helyi értékvédelmi területen táblaszerűen kialakított cégér legnagyobb magassági vagy szélességi mérete nem haladhatja meg a 0,5 m-t és összfelülete nem lehet 1,0 m²-nél nagyobb.

19. Reklámra, reklámhordozóra vonatkozó településképi követelmények

- 43. §** (1) A0-ás (841x1189 mm), illetve ezt meghaladó ívméretű óriásreklám a település közigazgatási területén nem helyezhető el.
- (2) A település területén az épületek tetőzetén hirdetési berendezések, fényreklámok nem helyezhetők el.
  - (3) A település közigazgatási területén reklámhordozó és reklám – a településképvédelméről szóló törvényben meghatározott kivétellel – az alábbi fokozott védelem alatt álló területeken, közterületen és magánterületen sem helyezhető el:
    - a) helyi jelentőségű védett érték területén;
    - b) műemlékek és műemléki környezet területén;

- c) országos természetvédelmi oltalom alatt álló területeken, országos ökológiai hálózat területén;
- d) tájképvédelmi övezet területén;
- e) régészeti érdekű területen és a régészeti lelőhely területén;
- f) helyi jelentőségű természetvédelmi területen és védett természeti érték területén.

20. Információs vagy más célú berendezések elhelyezésére vonatkozó településképi követelmények

- 44. §** (1) Legfeljebb 1,0 x 1,5 m felületű, önkormányzat által kifüggesztett hirdetéseket, információkat tartalmazó hirdető vitrin közterületen elhelyezhető.
- (2) Közvilágítási oszlopokon, oszloponként 1 db, maximum A1-es ívméretű, (840x597mm), nem világító kialakítású információs berendezés elhelyezhető.
- (3) Az épületeken, közterületeken és közterületről látható magánterületeken elhelyezhető hirdetések, cégérek elhelyezésével szembeni elvárások:
- a) Mérete a közterületről látható magánterületen az 1,0 m²-es nagyságot nem haladhatja meg.
  - b) Hirdetési- és más célú berendezést – a saját célú cégér, cégtábla, cégfelirat kivételével – elhelyezni nem lehet.
  - c) Cégéreket, cégtáblákat és cégfeliratokat úgy kell az épületek homlokzatain elhelyezni, hogy azok illeszkedjenek a homlokzatok meglévő vagy tervezett vízszintes és függőleges tagolásához, a nyílászárók kiosztásához, azok ritmusához úgy, hogy együttesen összhangban legyenek az épület építészeti részletképzésével, színezésével, építészeti hangsúlyaival.
  - d) Az épületeken elhelyezhető cégérek, cégtáblák és cégfeliratok szerkezeteinek felülete rikító színű, káprázást okozó, illetve fényvisszaverő kialakítású nem lehet, az összképben zavaró hatás nem engedhető meg.
  - e) Épülethomlokzaton, kerítésen 1,0 m²-t meg nem haladó cég-, címtábla, ill. kulturális rendezvényt (művelődési ház, mozi stb.) hirdető plakát, és arra engedélyezett reklámhordozó felület, gépjármű- és gyalogos forgalmat nem zavaró elhelyezéssel és mérettel helyezhető.
  - f) Kizárólag az üzlet nyitvatartási ideje alatt üzlethelyiségenként legfeljebb egy db, álló, A1-es méretű, kétoldalas vagy fordított „V” alakú mobiltábla helyezhető el a közterületen, mely az üzlet kirakatától maximum 1,5 méterre állhat, a gyalogosforgalmat nem akadályozó módon.

V. Fejezet

A településképi-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció

21. Rendelkezés a szakmai konzultációról

- 45. §** (1) A településképi védelme érdekében a település főépítésze - alkalmazása hiányában a polgármester - szakmai konzultációt biztosít a településképi követelményekről.
- (2) Az építetőnek vagy meghatalmazottjának az építés megkezdése előtt szakmai konzultációt kell kérni, ha:
- a) Ha a tervezett építési tevékenység a lakóépület egyszerű bejelentéséről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozó, ún. „egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység” alapján történő új

- lakóépület építése, illetve meglévő épület bővítése történik.
- b) A telken belül olyan támfal megbontására, elbontására kerülne sor, ami a szomszéd telekre, az azon elhelyezkedő épületekre is hatással lehet.
  - c) Lakóépület magastetőtől (25-45°) eltérő tetőkialakítása esetén.
  - d) Fennmaradási engedélyezési eljárásokhoz készített építészeti-műszaki tervekkel kapcsolatban.
  - e) Közterületen vízáteresz építése, átépítése esetén.
  - f) Új elektronikus hírközlési építmény elhelyezése esetén:
    - fa) műtárgynak minősülő antenna szerkezetnél, ha annak bármelyirányú mérete a bruttó 6 m-t meghaladja,
    - fb) antennatartó szerkezet méretétől függetlenül a szerkezetre antenna felszerelésénél, ha az antenna bármelyirányú mérete a 4,0 m-t meghaladja.
- (3) Az önkormányzat kötelező szakmai konzultáción való részvételre szólítja fel a tulajdonost, abban az esetben, ha:
- a) a település területén, a tulajdonos telkén súlyosan településképet romboló tevékenység történt,
  - b) az elhasználódott, felújítandó, aktualitását veszített hirdető-berendezést, egyéb reklámhordozót, tájékoztató (információs) rendszert, cég-, címtáblát, cégért a tulajdonos 30 napon belül nem távolította el.
- (4) A szakmai konzultáció iránti kérelmet a polgármesternek címezve kell benyújtani. A kérelemnek tartalmaznia kell:
- a) az építtető vagy kérelmező nevét, címét, telefonos elérhetőségét,
  - b) a tervezett építési tevékenység helyét, az érintett telek helyrajzi számát, az építési tevékenység rövid leírását, az építési munka jellegétől függően indokolt esetben rajzi munkarészek csatolását.
- (5) A polgármester a kérelmezőt a konzultáció időpontjáról postai úton, vagy e-mailben értesíti.
- (6) A szakmai konzultációról emlékeztető készül, melyben foglaltakat az építés során be kell tartani.
- (7) A szakmai konzultáció díj és illetékmentes.

22. A településképvédelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció véleményezésének szempontjai

- 46. §** (1) A telepítéssel kapcsolatban vizsgálni kell, hogy a beépítés módja megfelel-e a környezetbe illeszkedés követelményének.
- (2) Építmény, épületrész megjelenésével kialakításával kapcsolatban különösen vizsgálni kell, hogy:
- a) azok építészeti megoldásai megfelelően illeszkednek-e az épített környezethez,
  - b) teljesíti-e a helyi védettségű területek, épületek, építmények esetében az értékvédelemmel kapcsolatos előírásokat és elvárásokat,
  - c) a külső megjelenés megfelel-e az e rendelet előírásainak
  - d) a homlokzat tagolása, a nyílászárók kiosztása összhangban van-e az épület rendeltetésével és használatának sajátosságaival,
  - e) összhangban van-e az épület rendeltetésével és használatának sajátosságaival,
  - f) a tető hajlásszögének kialakítása és a tetőfelépítmények megfelelően illeszkednek-e a környezet adottságaihoz, illetve megfelel-e a településképi rendeletben előírtaknak,
  - g) a homlokzat színezése utcaképi szempontból megfelelő-e,
  - h) a gépészeti berendezések és azok tartozékainak településképi megjelenése megfelelő-e,

- i) meglévő építmény bővítése esetén a homlokzatot is érintő felújítás, átalakítás, emeletráépítés illeszkedik-e az adott épület struktúrájához, valamint a meglévő utcaképbe
- j) megfelelően veszi-e figyelembe a közterület adottságait és esetleges berendezéseit, burkolatát, műtárgyait, valamint növényzetét.

VI. Fejezet

A településképi véleményezési eljárás

23. A településképi véleményezési eljárás alkalmazási köre

- 47. §** (1) Településképi véleményezési eljárást (a továbbiakban: véleményezési eljárás) kell lefolytatni az alábbi esetekben:
- a) új építmény építési engedélyezési eljárásakor,
  - b) meglévő építmény bővítésére, valamint a településképet érintő átalakítására irányuló építési, fennmaradási engedélyezési eljárást megelőzően, amelynél a településrendezési és építészeti-műszaki tervtanácsokról szóló kormányrendelet szerinti területi építészeti-műszaki tervtanácsnak nincs hatásköre, és amennyiben összevont telepítési eljárást, ezen belül telepítési hatásvizsgálati szakaszt nem kezdeményezett az építtető.
- 48. §** A polgármester a véleményét a 47. § felsorolt esetekben az önkormányzati főépítész szakmai álláspontjára alapítja.

24. A településképi véleményezés szempontjai

- 49. §** (1) A településképi véleményezési eljárás lefolytatása és az építészeti-műszaki dokumentáció értékelése során a településképben harmonikusan megjelenő, településképet nem zavaró, az épített és természeti környezethez illeszkedő és annak előnyösebb megjelenését segítő megoldási szempontokat kell érvényesíteni.
- (2) A településképi véleményezési eljárás a Kormányrendeletben foglaltak szerint kerül lefolytatásra.

25. A településképi véleményezési eljárás szabályai

- 50. §** (1) A településképi véleményezési eljárás lefolytatási iránti kérelmet az e rendelet 4. mellékletében foglalt mintának megfelelően kell benyújtani.
- (2) A településképi vélemény kialakításánál a Kormányrendeletben meghatározott szempontokat és e rendelet előírásait kell figyelembe venni.

VII. Fejezet

A településképi bejelentési eljárás

26. A településképi bejelentési eljárás alkalmazási köre

- 51. §** A Településképi bejelentési eljárást a polgármester folytatja le, az önkormányzati főépítész szakmai álláspontjára alapozva.

- 52. §** (1) Településképi bejelentési eljárást kell lefolytatni a 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 1. mellékletében felsorolt, építési engedély nélkül végezhető építési munkák közül:
- a) Szobor, emlékmű, kereszt, emlékjel építése, elhelyezése esetén, ha annak a talapzatával együtt mért magassága nem haladja meg a 6,0 m-t.
  - b) Önálló reklámtartó építmény építése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, bővítése, megváltoztatása esetén.
  - c) Építménynek minősülő, háztartási hulladék elhelyezésére szolgáló hulladékgyűjtő és -tároló, sorompó, árnyékoló elhelyezése esetén, amennyiben közterületről látható.
- (2) A község teljes közigazgatási területére vonatkozóan településképi bejelentési eljárást kell lefolytatni:
- a) meglévő építmények rendeltetésének – részleges vagy teljes – megváltoztatása esetén, valamint az önálló rendeltetési egységek számának változásakor, amennyiben az új rendeltetés szerinti területhasználata korábbi rendeltetéshez képest
    - aa) jelentősen megváltoztatja az ingatlanon belüli gépkocsi-forgalmat,
    - ab) többlet-parkolóhelyek kialakítását teszi szükségessé,
    - ac) amennyiben a meglévő lakó rendeltetés megváltoztatása történik, illetve lakórendeltetésre történő változás kerül kialakításra,
    - ad) érinti a közterület kialakítását, a közterületen lévő berendezéseket vagy növényzetet,
    - ae) érinti a kapcsolódó közterület közúti vagy gyalogos, kerékpáros forgalmát.
  - b) védett épület közterületre néző homlokzatán történő színezés, új tetőhéjalás, nyílászáró cseréje esetén.
  - c) településképi meghatározó területen az építmények homlokzatára, tetőfelületére, az építési telek kerítésére, kerítéskapujára vagy támfalára rögzített
    - ca) kirakat kialakítása,
    - cb) reklám-felületet is tartalmazó előtető, napvédő ponyva elhelyezése esetén.
  - d) helyi védett értéken cégér, üzletfelirat stb. elhelyezése tekintetében.

53. § Településképi bejelentési eljárást kell lefolytatni a településképi védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV.28.) kormányrendeletben szereplő általános településképi követelmények tekintetében a reklámok és reklámhordozók elhelyezésénél.

27. A településképi bejelentési eljárás véleményezésének szempontjai

- 54. §** (1) A településképi bejelentési eljárás lefolytatása és az építészeti-műszaki dokumentáció értékelése során a településképi bejelentésben harmonikusan megjelenő, településképi szempontokat nem zavaró, az épített és természeti környezethez illeszkedő és annak előnyösebb megjelenését segítő megoldási szempontokat kell érvényesíteni.
- (2) A településképi bejelentési eljárás lefolytatása során vizsgálni szükséges, hogy a véleményezésre benyújtott építészeti-műszaki tervdokumentáció tartalma:
- a) megfelel-e a helyi építési szabályzatban és a településképi rendeletben foglalt előírásoknak,
  - b) kidolgozása a szakmai tájékoztatás szerint történt-e,
  - c) a b) pont szerinti előírásoktól eltérő megoldás azokkal egyenértékű vagy kedvezőbb beépítést, illetve településképi megjelenést eredményez-e.
- (3) Az építmény, épületrész megjelenésével kialakításával kapcsolatban vizsgálni kell, hogy:

- a) azok építészeti megoldásai megfelelően illeszkednek-e az épített környezethez,
  - b) a külső megjelenés megfelel-e az e rendelet előírásainak
  - c) összhangban van-e az épület rendeltetésével és használatának sajátosságaival,
  - d) megfelelően veszi-e figyelembe a közterület adottságait és esetleges berendezéseit, burkolatát, műtárgyait, valamint növényzetét.
- (4) A polgármester a tervezett építési tevékenységet a bejelentést követő 15 napon belül hatósági határozatban, a Kormányrendeletben megfogalmazott követelmények teljesülésétől függően a Kormányrendeletben foglaltak szerint tudomásul veszi vagy megtiltja.

28. A településképi bejelentési eljárás részletes szabályai

- 55. §** (1) Az ügyfél a polgármesternél kezdeményezi a településképi eljárást, – papíralapú – bejelentés formájában.
- (2) Az eljárás megindításához szükséges bejelentőlapot az 5. melléklet tartalmazza.
- (3) A településképi bejelentési eljárás díj- és illetékmentes.

VIII. Fejezet

A településképi kötelezés, a településképvédelmi bírság

29. A településképi kötelezési eljárás

- 56. §** (1) Településképi követelmény megszegésének minősül az e rendelet előírásainak nem megfelelő építés, az előírásoktól eltérő szín és anyaghasználat, formai kialakítás, valamint a 45-55. §-ban felsorolt településképvérvényesítő eszközök szerinti követelmény:
- a) elmulasztása,
  - b) alapján lefolytatott eljárásban hozott döntéstől eltérő végrehajtása,
  - c) alapján lefolytatott eljárásban hozott döntés végre nem hajtása.
- (2) Az önkormányzat polgármestere kötelezési eljárást folytat le és szükség esetén kötelezést (az építmény, építményrész felújítására, átalakítására vagy elbontására) bocsát ki.
- (3) A településképi kötelezési eljárásban – a kötelezés jogerőre emelkedésétől számított legfeljebb 30 napos határidő kitérésével – fel kell hívni az érintettet a kötelezés tárgyát képező állapot megszüntetésére.

30. A településképvédelmi bírság

- 57. §** (1) Az önkormányzat képviselő-testülete, amennyiben a kötelezésben foglalt határidő eredménytelenül telt el, a kötelezettel szemben 10.000 forinttól 1.000.000 forintig terjedő, közigazgatási bírságnak minősülő településképvédelmi bírság kiszabását rendeli el, melyet a kötelezési eljárást lefolytató polgármester szab ki.
- (2) A településképi bírság kiszabásánál az alábbi szempontokat kell mérlegelni:
- a) a jogsértéssel okozott hátrányt, ideértve a hátrány megelőzésével, elhárításával, helyreállításával kapcsolatban felmerült költségeket, illetve a jogsértéssel elért előny mértékét,
  - b) a jogsértéssel okozott hátrány visszafordíthatóságát,
  - c) a jogsértéssel érintettek körének nagyságát,
  - d) a jogsértő állapot időtartamát,

- e) a jogsértő magatartás ismétlődését és gyakoriságát,
  - f) a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartását, valamint
  - g) a jogsértést elkövető gazdasági súlyát.
- (3) A településkép-védelmi bírságot határozatban kell kiszabni, és tértivevényes levél útján kell kézbesíteni a bírsággal sújtott érintettnek.
- (4) A településkép-védelmi bírság megfizetésének módja közvetlenül az Önkormányzat erre a célra szolgáló bankszámlájára történő befizetéssel.
- (5) A bírság ismételten is kiszabható, a településképi követelmények teljesítéséig.

IX. Fejezet

Záró és átmeneti rendelkezések

31. Hatályba léptető rendelkezések

58. § (1) E rendelet 2018. ... hó ... napján lép hatályba.

(2) E rendeletet a hatályba lépését követően indult eljárásban kell alkalmazni.

32. Hatályon kívül helyező rendelkezések

59. § Hatályát veszti Doba Község Önkormányzata Képviselő-testületének ... szülő ... számú Önkormányzati rendelete.

Doba, 2018. ....

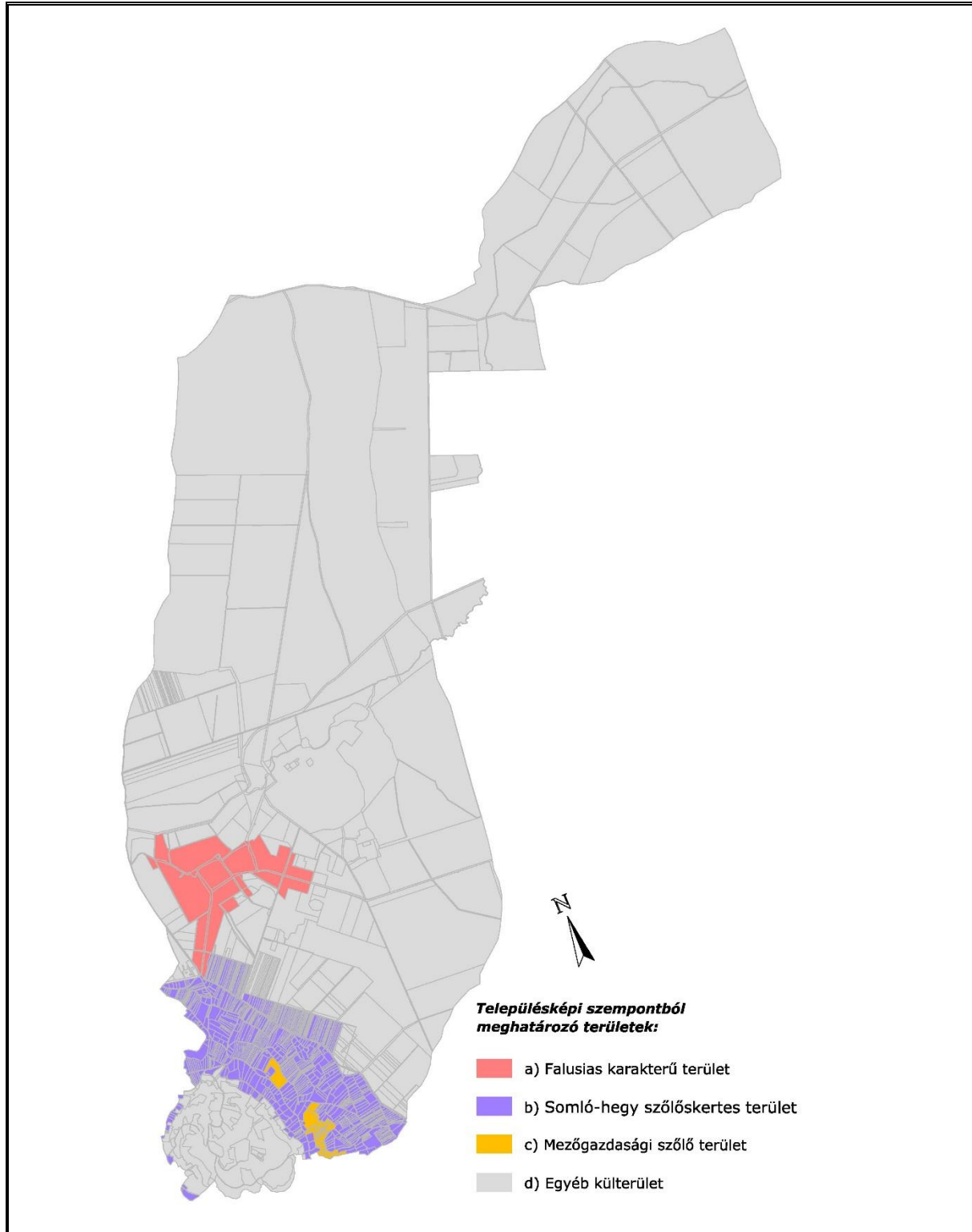
.....
...
polgármester

.....
Szlottáné Turi Edina
jegyző

MELLÉKLETEK

1. melléklet a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

A településkép, tájkép - meghatározó területeinek lehatárolása:

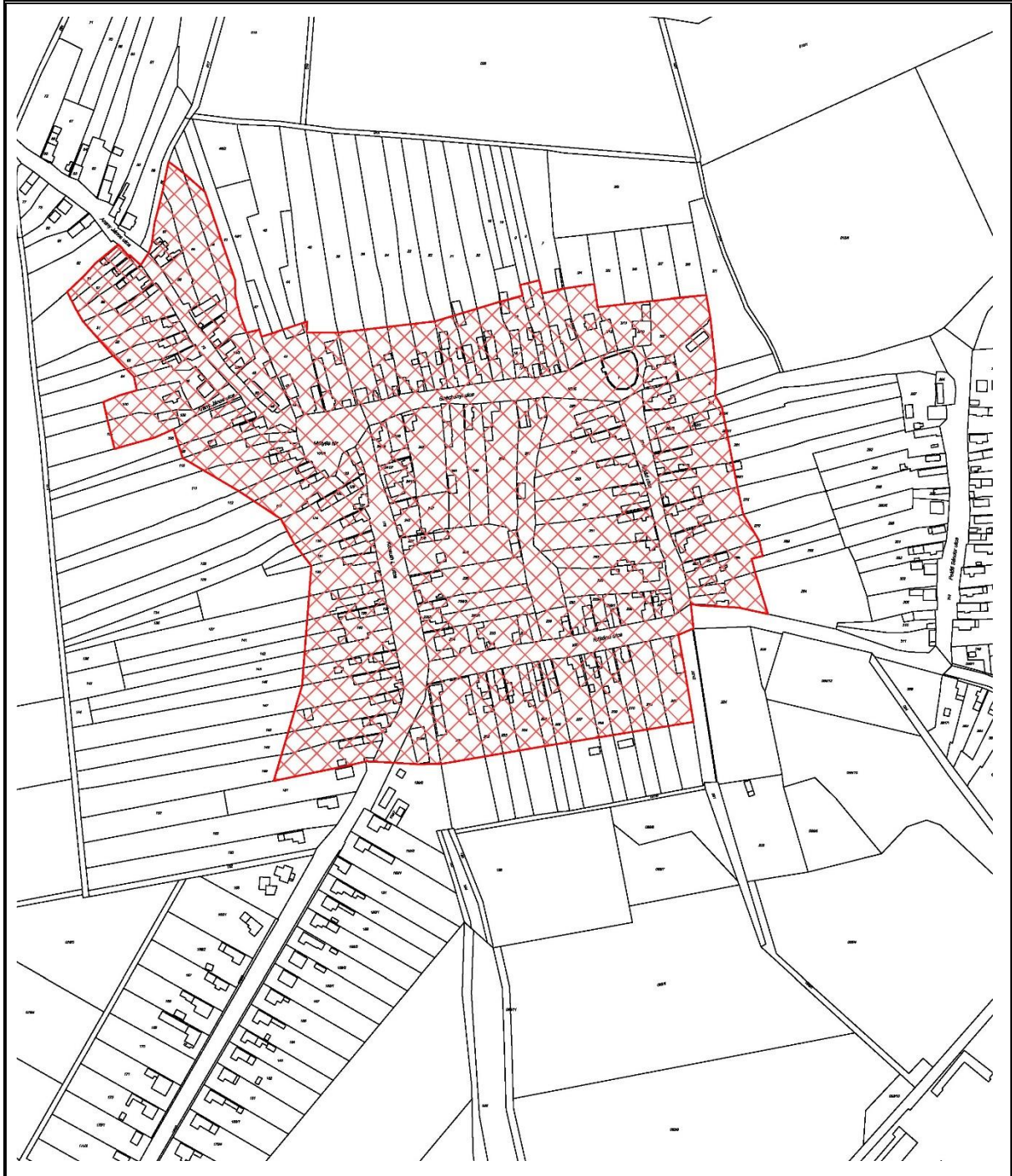

2. melléklet a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

Helyi területi védelem

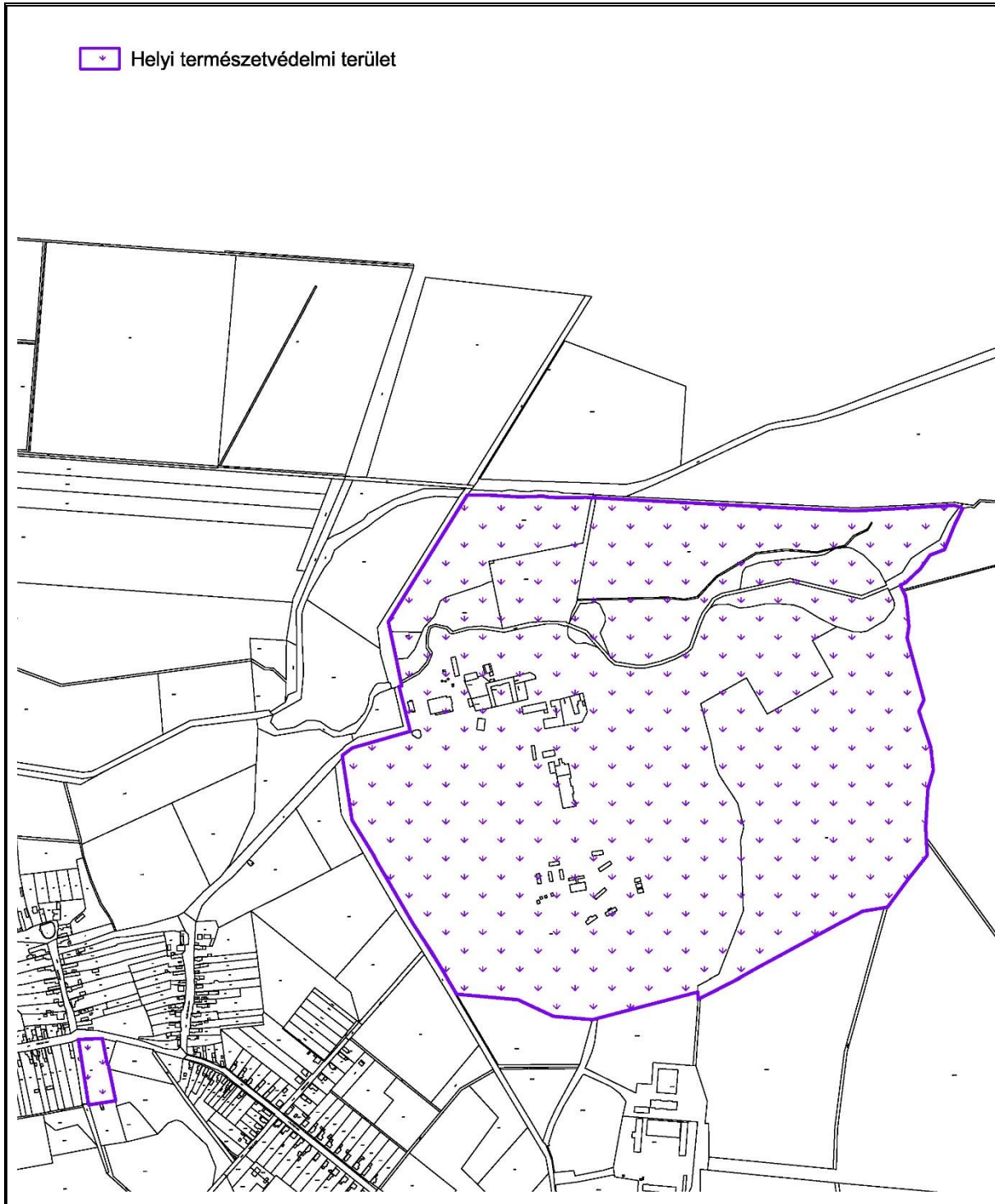
1. Értékvédelmi terület

Dobán az Árpád u., Rákóczi u., Kossuth L. u., Széchenyi u. által körülhatárolt településrész.
1, 2, 3/1,2,4,10,11,12, 7, 10-12, 17-24, 38-43, 48-50, 53/1, 53/2, 54-58, 73, 84, 87, 88, 91-94,
96, 100, 105, 106, 107/5, 107/6, 108-112, 117, 123-127, 130, 131, 133, 137-142, 145-150,
199/6, 200-210, 215, 220, 221/1, 221/2, 227-240, 241/4-7, 242, 247-251, 256-259, 261-267,
270, 275, 280/1, 281, 282/1-4, 283 hrsz-ú területek

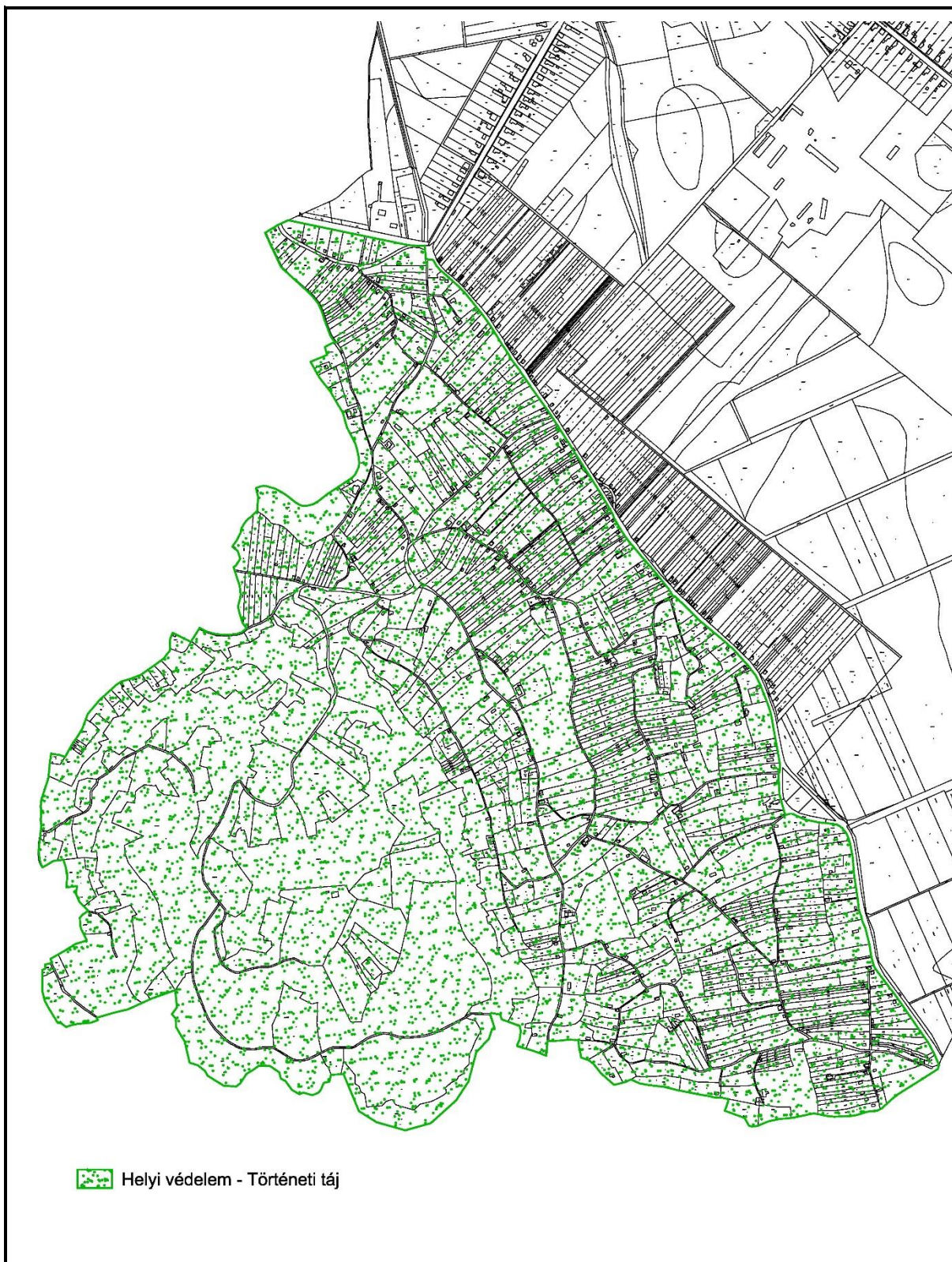

2. Helyi természetvédelmi terület

- A dobai temetőben az Erdődy-család síremlékéhez vezető hármás hegyi juhar (Acer pseudoplatanus) fasor (224 hrsz).
- Dobán az Erdődy-kastélyhoz kapcsolódó egykori kastélykert területe (0218, 0219, 0220/2, 0222/2-6, 0232, 0233/1,3-5 hrsz).

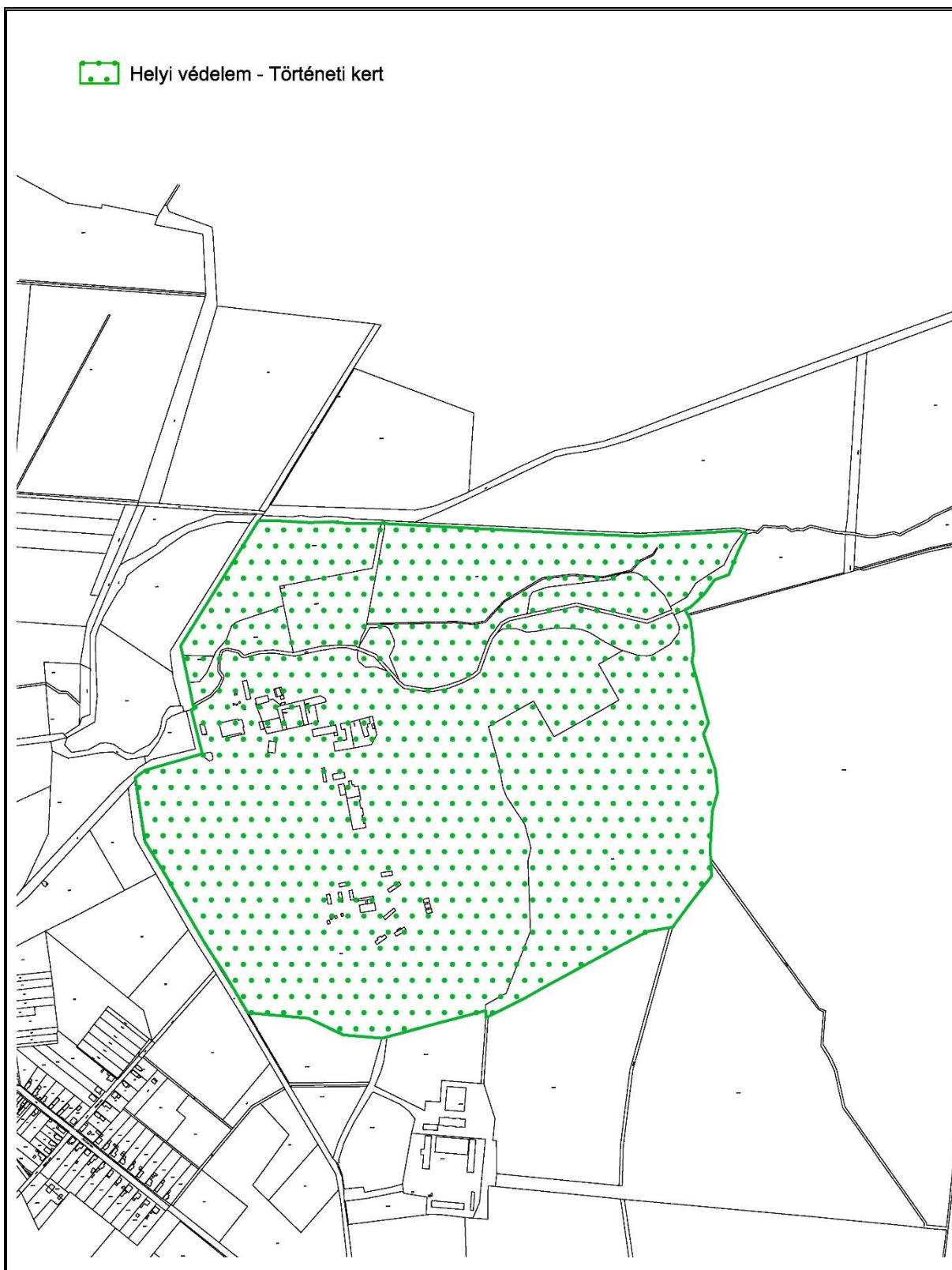

3. Történeti táj

4. Történeti kert

 Helyi védelem - Történeti kert

3. melléklet a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

Helyi egyedi védelem

Ssz.	Cím	Hrsz	Funkció
1.	Kossuth L. u. 13.	145	Lakóház
2.	Kossuth L. u. 8.	235/3	Lakóház
3.	Mátyás tér 7.	123	Lakóház
4.	Széchenyi u. 6.	24	Lakóház
5.	Széchenyi u. 7.	248	Lakóház
6.	Széchenyi u. 12.	21	Lakóház
7.	Széchenyi u. 13.	251	Lakóház
8.	Rákóczi u. 5.	203	Lakóház
9.	Rákóczi u. 11.	206	Lakóház
10.	Rákóczi u. 9.	205	Lakóház
10/A.	Árpád u.	3/10	Lakóház, volt számadóház
11.	Jókai u.	382/1	Kőkereszt
12.	Kossuth L. u. 10.	234	Kőtábla
13.	Kossuth L. u.	175/2	Kőkereszt
14.	Árpád u. 16.	107/5	Kőkereszt
15.	Árpád u. 16.	1	Kőoszlop
16.	Árpád u. 16.	1	Világháborús emlékmű
17.	Rákóczi u.	224	Kőkereszt
18.	Rákóczi u.	224	Síremlék
19.	Rákóczi u. 1.	201	Kőkereszt
20.	Külterület	070	Kőkereszt
21.	Somló-hegy	1436	Kőkereszt
22.	Somló-hegy	1435	Szent Márton forrás
23.	Somló-hegy	1598	Kükép
24.	Külterület	0159/	Kereszt
25.	Külterület	026	Kőhid
26.	Somló-hegy	1950/2	présház
27.	Somló-hegy	1952/1	présház
28.	Somló-hegy	1285/1	présház
29.	Somló-hegy	1334/1	présház
30.	Somló-hegy	1286/1	présház
31.	Somló-hegy	1923	présház
33.	Somló-hegy	1338	présház
34.	Somló-hegy	1430/1	présház
35.	Somló-hegy	1465	présház
36.	Somló-hegy	1498	présház
37.	Somló-hegy	1840	présház
38.	Somló-hegy	1877	présház
39.	Somló-hegy	1429/3	présház
40.	Somló-hegy	1294	présház
41.	Somló-hegy	0159/14	Szent István (Petőfi) kilátó
42.	Somló-hegy	1327/3	feszület
43.	Somló-hegy	1286/1	feszület

4. melléklet a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

Településképi véleményezés – KÉRELEM

DOBA KÖZSÉG POLGÁRMESTERE

DOBA

K É R E L E M

1. Az építtető (tervező) neve, lakcíme:

(továbbá meg lehet adni elektronikus levélcímet, telefax számot és telefonos elérhetőséget)

2. A kérelemmel érintett ingatlan címe, helyrajzi száma:

3. A tervezett építmények száma és rendeltetése:

4. Az ingatlan adatai:

A telek területe: _____

A telek HÉSZ szerinti építési övezeti besorolása: _____

5. Az épület bruttó beépített alapterülete:

6. Az építtető(k) neve, lakcíme (amennyiben a tervező a kérelmező):

7. A kérelem tárgyával összefüggésben korábban keletkezett szakmai vélemények, hatósági döntések (határozatok, végzések) megnevezése, iktatószáma, kelte:

7. A kérelemhez csatolt melléletek:

Építészet-műszaki tervdokumentáció _____ pld

Építészet-műszaki tervdokumentáció digitális adathordozón (cd, dvd) _____ db

Egyéb szakhatósági állásfoglalás _____ pld

Egyéb okirat _____

Alulírott építtető (tervező) kérem, hogy a mellékelt tervdokumentáció szerinti építményről településképi véleményt alkotni szíveskedjenek.

Kelt: _____, _____ - év _____ hó _____ nap

_____
aláírás (kérelmező)

5. melléklet a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

Településképi bejelentési tervdokumentáció – Bejelentés

DOBA KÖZSÉG POLGÁRMESTERE

DOBA

K É R E L E M

1. Az építtető (tervező) neve, lakcíme:

(továbbá meg lehet adni elektronikus levélcímet, telefax számot és telefonos elérhetőséget)

_____

2. A kérelemmel érintett ingatlan címe, helyrajzi száma:

_____

3. A tervezett építmények száma és rendeltetése:

_____

4. Az ingatlan adatai:

A telek HÉSZ szerinti építési övezeti besorolása: _____

5. Az építtető(k) neve, lakcíme (amennyiben a tervező a kérelmező):

_____

6. A kérelem tárgyával összefüggésben korábban keletkezett szakmai vélemények, hatósági döntések (határozatok, végzések) megnevezése, iktatószáma, kelte:

_____

7. A kérelemhez csatolt mellékletek:

Építészeti-műszaki tervdokumentáció _____ pld

Építészeti-műszaki tervdokumentáció digitális adathordozón (cd, dvd) _____ db

Egyéb szakhatósági állásfoglalás _____ pld

Egyéb okirat _____

Alulírott építtető (tervező) kérem, hogy a mellékelt tervdokumentáció szerinti tevékenység településképi bejelentését tudomásul venni szíveskedjenek.

Kelt: _____, _____ - év _____ hó _____ nap

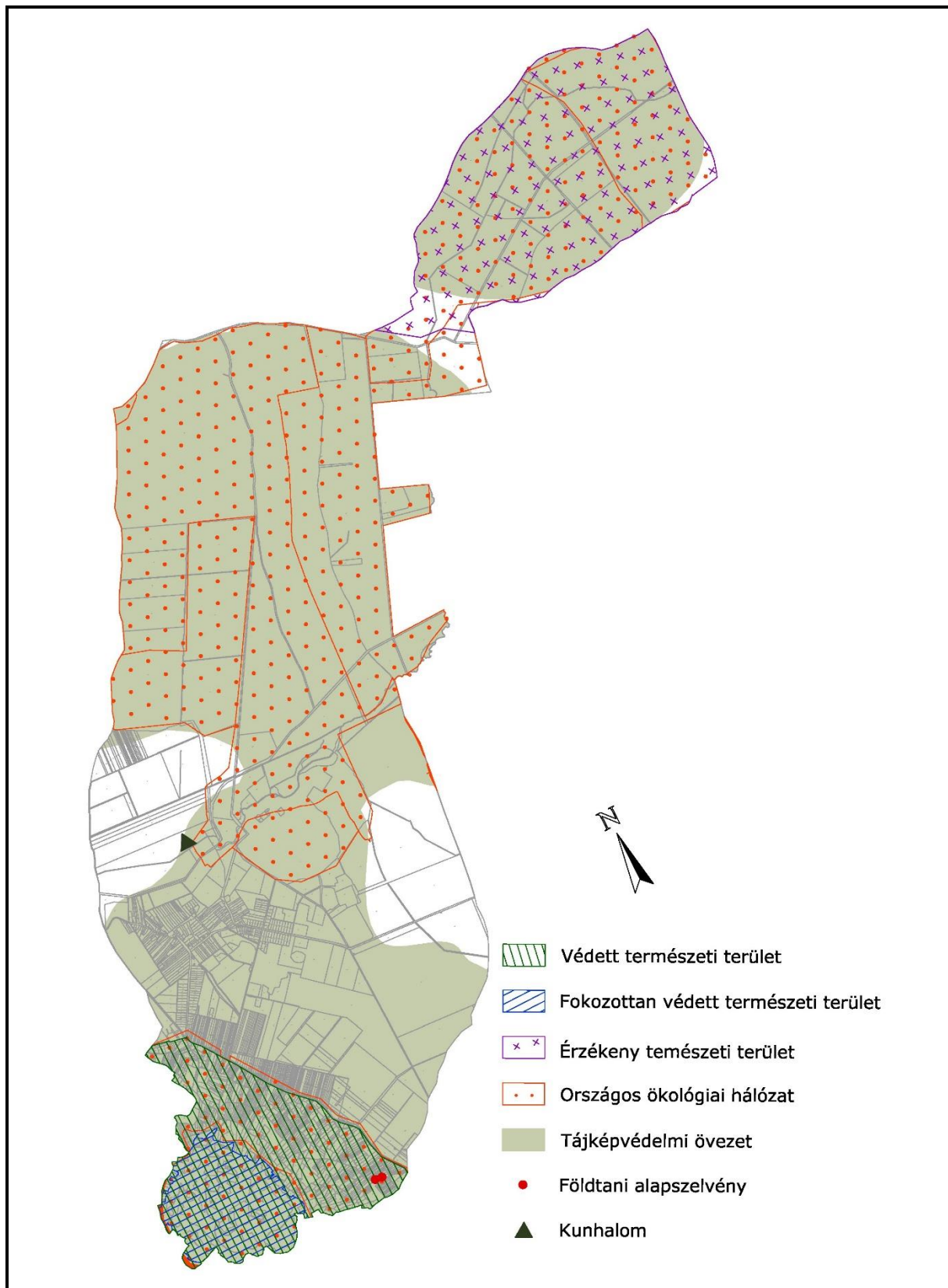
_____

aláírás (kérelmező)

FÜGGELÉKEK

1. függelék a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

Táj- és természetvédelem alatt álló területek

2. függelék a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

Fásításra, növénytelepítésre javasolt növények jegyzéke

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

Az alábbi jegyzék ajánlás, a felsoroltakon kívül számos további honos növényfaj megtalálható, alkalmazható. A jegyzék a települési területeken ajánlott növényfajokat, kertészeti kultúrát tartalmazza, nemesített növények alkalmazásával.

Védett fajok nem gyűjthetők és nem telepíthetők!

Az itt megadott általános jegyzéket az élőhelyi adottságok, települési hagyományok tovább árnyalhatják.

A lakóterület kertje:

Javasolt kialakításának előzménye és mintája a parasztkertek hagyománya, melynek számos vonása ma is megtalálható a Balaton-felvidék településein. Ez kiegészíthető a klimatikus adottságoknak megfelelő, honos növényzettel.

- gyepterületek:

Kialakításuknál a lakókertben az egyetlen fajból álló, fajszegény gyepek helyett a területen előforduló több fűfaj és más alacsony lágyszárú növényzet használatával virágos gyep létesítése javasolt. Kialakítása természetes úton, vagy fűmag keverék vetésével történhet. (Pl. Sport keverékkel megerősödő gyepre Margitsziget keverékkel és apró díszítő lágyszárúakkal fajgazdag, természetes hatású pázsit telepítése.) A gyep szélein, vagy a kevésbé taposott foltokban a környék szép vadvirágai {ázoknak kertészeti változatai} ültethetők.

Többféle fűmag használatával a természeteshez közelebb álló gyep kialakítása.

Javasolt alkotók:

francia perje (*Arrhenatherum elatius*), karsú fényperje (*Koeleria cristata*), prémes gyöngyperje (*Melica ciliate*), sziklai csenkesz (*Festuca pseudodalmatica*), kései perje (*Cleistogenes serotina*), vékony csenkesz (*Festuca valesiaca*)

- A fű felületét apró növésű lágyszárúak díszíthetik, pl. százszorszép (*Bellis perennis*), vajszínű ördög szem (*Scabiosa ocreoleuca*), kakukkfű (*Thymus sp*), veronika fajok (*Veronica sp*), hasznos földitömjén (*Pimpinella saxifraga*), fehér here (*Trifolium repens*)

- A gyep széleinél, vagy kevésbé taposott foltokban telepíthetők, pl. török hóvirág (*Galanthus elwesii*) széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), illatos ibolya (*Viola odorata*), gyöngyvirág (*Convallaria majalis*).

A kertet szegélyezhetik alacsony növésű, ill. helyenként magasabb virágos növények. Kedvező a fűszer és gyógynövények használata is. A kerítések, támfalak felületét díszcserjék sora élénkítheti. Nagyobb terület esetén feltétlenül szükséges a kőbástyára, kerítésre felkúszó, vagy lecsüngő növényzet telepítése.

- Alacsony növésű szegélyvirágok:

porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*), petúnia (*Petunia hybrida*), árvácska (*Viola wittrockiana*), körömvirág (*Calendula officinalis*), jácintok (*Hyacinthus sp.*), lila sáfrány (*Crocus vernus*), fehér nárcisz (*Narcissus poeticus*), arany Sáfrány (*Crocus aureus*), csupros nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*), kék nőszirm (*Iris germanica*), tazetta nárcisz (*Narcissus tazetta*), pompás nárcisz (*Narcissus incomparabilis*), törökszegfű (*Dianthus barbatus*), törpe bársonyvirág (*Tagetes patula*), kerti szegfű (*Dianthus caryophyllus*), búzavirág (*Centaurea cyanus*), habszegfű fajok (*Silene sp.*), szikla-bőrlevél (*Bergenia crassifolia*)

- Magasabb kerti virágok:

nefelejcs (*Myosotis silvestris*), tornyos harangvirág (*Campanula pyramidalis*), ezüstös pipitér (*Anthemis biebersteiniaia*), kerti margaréta (*Chrysanthemum maximum*), estike (*Hesperis matronalis*), mezei margaréta (*C. leucanthemum*), erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), kerti szarkaláb (*Consolida ajacis*), fehér liliom (*Lilium candidum*), japán árnyliliom (*Hosta lancifolia*), tűzliliom (*Lilium bulbiferum*), pálmaliliom (*Yucca filamentosa*), tulipánfélék (*Tulipa sp.*), bugás lángvirág (*Phlox paniculata*), oroszlánszáj (*Antirrhinum majus*), kerti fátyolvirág (*Gypsophila elegans*), báránnyarok (*Amaranthus hypochondriacus*), nagy meténg (*Vinca major*)

- kerti díszként is használható fűszer- és gyógynövények:

izsóp (*Hyoscyamus officinalis*), levendula (*Lavandula angustifolia*), rozsmaring (*Rosmarinus officinalis*), kerti ruta (*Ruta graveolens*), orvosi zsálya (*Salvia officinalis*), kakukkfű fajok (*Thymus serpyllum*, *T. sp.*), bazsalikom (*Ocimum basilicum*), szurokfű (*Origanum vulgare*)

- kerítést kísérő díszcserjék:

kerti madárbirs (*Cotoneaster horizontalis*), tűztövis (*Pyracantha coccinea*), egybibés galagonya (*Craetegus monogyna*), nyári orgona (*Buddleia davidii*), mályva (*Hibiscus siriacus*)

- felkúszó és lecsüggő növényzet (támfalra, kerítéshez, kőfal elé):

trombita folyondár (*Campsis radicans*), sarkantyúka (*Tropaeolum majus*), tatár lonc (*Lonicera tatarica*), magyar lonc (*Lonicera tellmaniana*), borostyán (*Hedera helix*), kék hajnalka (*Ipomoea tricolor*), ligeti szőlő (*Vitis silvestris*), bíboros hajnalka (*Ipomoea purpurea*), lila akác (*Wisteria sinensis*)

- kőfalakat, támfalakat élénkítő növényzet (a kúszónövényekkel együtt alkalmazva):

sziklai ternye (*Alyssum saxatile*), fehér varjúháj (*Sedum album*), rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*), borsos varjúháj (*Sedum acre*), valamint kertészetekben kapható termesztett fajok

A lakótelek fái:

A régi falusi kertekben jellemzőek a hasznófák voltak, főleg a kevés permetezést igénylő gyümölcsfák. Más fát csak megtűrték - nem vágtak ki -, ha kivételesen szép volt. pl. kislevelű hárs (*Tilia cordata*), berkenye (*Sorbus sp.*), vadkörte (*Pyrus pyraster*), tölgy (*Quercus sp.*), tájfajták

- javasolt gyümölcsfák és cserjék:

dió (*Juglans regia*), kajszibarack (*Prunus armeniaca*), őszibarack (*Prunus persica*), mandula (*Prunus dulcis*), szilva (*Prunus domestica*), meggy (*Prunus cerasus*), cseresznye (*Cerasus sp.*), alma (*Malus domestica*), körte (*Pyrus communis*), eperfa (*Morus alba*), szőlő (*Vitis vinifera*), füge (*Ficus carica*), málna (*Rubus idaeus*), piros ribizli (*Ribes spicatum*), egres (*Ribes uva-crispa*), mogyoró (*Corylus avellana*)

Sajátos hangulatot adhat a különféle dísznövények (*Cucurbita pepo*), a kúszó bab (*Phaseolus sp.*), napraforgó (*Helianthus annuus*) mértéktartó alkalmazása.

A lakótelken a felsorolt növényfajokból ízléssel összeválogatva alakítható ki a virágos gyept, néhány árnyékot adó (gyümölcs)fa, a széleken cserjék, virágok, a kerítést kísérő magasabb virágok vagy cserjesor, a nagyobb függőleges felületeket vagy kőfalat derítő kúszónövények, sziklai növényzet. A lakóházat, tornácot, falmélyedéseket cserepes dísznövények gazdagíthatják, legjellemzőbb a muskátli (*Pelargonium zonale*).

Közterületek, parkok növényzete:

Alapvető szempont, hogy a területen honos növényfajok, fák és cserjék {és azok kertészeti változatainak} használatával kerüljenek kialakításra. Nagyszámú fa, bokor alkalmazása esetén a lágyszárúak, virágok a kezelt parkok jellegét kevésbé határozzák meg.

A növények nemesítésével a távoli területeken honos virágok mindennapi alkalmazása elterjedt. A díszparkokban a honos fajok alkalmazása mellett lágyszárúak esetében kisebb mértékben elfogadott a zöldfelületek karakteréhez igazodó nemesített más fajok ültetése is.

- Fák a településközpontban, a templom körül és a jelentősebb középületeknél:

kislevelű hárs (*Tilia cordata*), vadgesztenye vagy bokrétafa (*Aesculus hippocastanum*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*)

-További ajánlott fafajok:

mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), virágos v. mannakőris (*Fraxinus ornus*), madárberkenye (*Sorbus aucuparia*)

Színezheti az összetételt egy-egy rezgő nyár (*Populus tremula*), nyír (*Betula pendula*), eperfa (*Morus alba*).

- Cserjék:

madárbirsa (*Cotoneaster sp.*), cserszömörce (*Cotinus coggygria*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), kecskerágó (*Euonymus sp.*), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), kökény (*Prunus spinosa*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), mogyoró (*Corylus avellana*)

A lakókerteknél felsorolt gyümölcsfák, cserjék, kúszónövények is alkalmazhatók a hely függvényében.

Külterületeken ajánlott növényzet:

Szőlőhegyeken a történeti szőlőművelés fenntartásával csak a pince bejáratnál jellemző a kis gyepterület. Az épület vagy boltpince mellett diófák ültetése általános, melyek egyben a pince árnyékolását is szolgálják. Esetleg telepíthető néhány gyümölcsfa, főként csonthéjasok, és cserjék. Gyakori a cseresznye, mandula, szelídgesztenye fa ültetése.

A tájidegen növényzet alkalmazását mindenképpen kerülni kell.

A települések további külterületén megtalálhatók a természeti értéket hordozó rétek, gyeppek, nádasok, mélyfekvésű, vizes élőhelyek és a patakokat, élővízfolyásokat kísérő természetes növényzet. E területek természetes növényzetének megőrzése, a változatlan élőhelyi feltételek fenntartása szükséges. Tájképi értékük mellett ökológiai kapcsolatot, sok állatfaj számára menedéket jelentenek a patakot szegélyező és az út mentén látható fasorok, sövények.

A védett táj egyediségének megőrzéséhez a településeken, különösen a külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát. Az arborétumok és díszparkok gyűjteményének kivételével a Balaton-felvidéki táj szépségét a sokféle élőhelyet jellemző honos növényzet gazdagsága adja. Ezért a tájidegen fajok egyedei (pl. a fenyők (*Picea sp*)) csak igen kis mértékben, inkább csak egy-két jelentős épülethez kapcsolódva jelenjenek meg a településeken. A lakó- és üdülőtelkek, de különösen a külterületek, szőlőhegyek területén a tájidegen fajok (tű- és pikkelylevelűek, tuják(*Thuja occidentalis*) ültetése feltétlenül kerülendő.

A nyomvonalas infrastruktúra létesítésénél (út, közművezetékek) különösen fontos a bolygatott területek helyreállítása, a telepítésre kerülő növényzetnek a honos állományból történő megválasztása, a terület élőhelyi adottságainak függvényében.

3. függelék a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

Kerülendő, inváziós növényfajok

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

Az adventív fajok betelepítését minden áron meg kell akadályozni!

Az adventív fajok ellenőrizhetetlen mértékű szaporodásukkal a növényzet összetételében, a települési és természetes zöldfelületekben óriási károkat okoznak, terjeszkedésük meg nem állítható. Ide sorolható pl. a bálványfa (*Ailanthus altissima*), gyalogakác (*Amorpha fruticosa*), akác (*Robinia pseudo-acacia*), aranyvessző (*Solidago canadensis*, *S. gigantea*), ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*).

1143/2014. EU rendelet

az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

A listában szereplő növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
Borfa, tengerparti seprúcserje	Baccharis halimifolia
Kaliforniai tündérhínár	Cabomba caroliniana
Vízijácint	Eichhornia crassipes
Perzsa medvetalp	Heracleum persicum
Sosnowsky-medvetalp	Heracleum sosnowskyi
Hévízi gázló	Hydrocotyle ranunculoides
Fodros átokhínár	Lagarosiphon major
Nagyvirágú tóalma	Ludwigia grandiflora
Sárgavirágú tóalma	Ludwigia peploides
Sárga lápbuzogány	Lysichiton americanus
Közönséges süllőhínár	Myriophyllum aquaticum
Keserű hamisüröm	Parthenium hysterophorus
Ördögfark keserűfű	Persicaria perfoliata
Kudzu nyílgyökér	Pueraria montana var. lobata

Várhatóan az alábbi fajokkal fog bővülni a lista:

Magyar név	Tudományos név
Közönséges selyemkóró	Asclepias syriaca
Vékonylevelű átokhínár	Elodea nuttallii
Bíbor nebáncsvirág	Impatiens glandulifera
Felemáslevelű süllőhínár	Myriophyllum heterophyllum
Kaukázusi medvetalp	Heracleum mantegazzianum
Óriásrebarbara	Gunnera tinctoria
Tollborzfü	Pennisetum setaceum
	Alternanthera philoxeroides
	Microstegium vimineum

269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet

a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
akác	<i>Robinia pseudo-acacia</i>
amerikai kóris	<i>Fraxinus americana</i>
bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
fekete fenyő	<i>Pinus nigra</i>
erdei fenyő	<i>Pinus silvestris</i>
gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
kései meggy	<i>Prunus serotina</i>
zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
alkörmös	<i>Phytolacca americana</i>
japánkeserűfű fajok	<i>Fallopia</i> spp.
kanadai aranyvessző	<i>Solidago canadensis</i>
magas aranyvessző	<i>Solidago gigantea</i>
parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
süntök	<i>Echinocystis lobata</i>

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet

a növényvédelmi tevékenységről

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen: parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), keserű csucsor (*Solanum dulcamara*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), aranka fajok (*Cuscuta* spp.).

4. függelék a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

Műemlékek és műemléki környezet

törzs-szám	azonosító	cím	név	védelem	helyrajzi szám
4941	24030		Szanatórium, v. Erdődy kastély ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet	0218, 0220/2, 0222/2, 0222/3, 0222/4, 0222/5, 0222/6, 0223/1, 0214/5, 0214/4, 0213/1, 05, 04/6, 06/2, 07/1, 08/3, 09, 010/3, 023/2, 026, 025/1
4938	24031		R. k. templom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet	20, 21, 22, 107/5, 3/4, 3/11, 3/2, 3/12, 3/10, 3/1, 221/1, 256, 250, 251, 258, 257, 19, 17, 10, 11, 7, 282/2, 283, 2
4939	24032		Szt. Márton-kápolna ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet	1321, 1415, 1417, 1418, 1419, 1433, 1435, 1436, 1437, 1438/1, 1438/2
9034	24033		présház ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet	1463/1, 1471/1, 1472, 1424/2
4940	24034		Somló-várrom ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet	0157/2, 0159/11, 0160/20, 0160/22, 0160/23, 0161, 0308, 0160/12, 0160/13, 0160/14, 0156, 0160/18, 0160/7, 0160/8, 0159/23, 0160/5, 0160/4, 0307, 1764, 1765, 1766, 1767/1, 0160/9, 2664/1, 2664/2, 2659
4938	9842	Széchenyi u.	R. k. templom	Műemlék	1
4939	9843	SOMLÓHEGY	Szt. Márton-kápolna	Műemlék	1434
4940	9845	SOMLÓVÁR	Somló-várrom	Műemlék	0160/11
4941	9841		Szanatórium, v. Erdődy kastély	Műemlék	0219
9034	9844	SOMLÓHEGY, Szt. Márton dűlő	présház	Műemlék	1471/2

5. függelék a ... /2018. (...) számú önkormányzati rendelethez

Régészeti lelőhelyek

azonosító	lelőhely-szám	név	védelem	HRSZ
7804	1	Somlóvár	szakmai	0160/11, 0160/22, 0160/9
7805	2	Múút	szakmai	0276, 0250, 0279, 0277, 0278
7807	4	Hajagos-patakra lejtő domboldal	szakmai	66, 61, 71, 72, 70, 65, 064, 016, 065/1, 065/2
7808	5	Kertek	szakmai	15, 16, 9, 015, 39, 38, 24, 23, 22, 21, 20, 020
7809	6	Török-dombok (Hun-halmok)	szakmai	057, 052/5, 060
7810	7	MRT 3. kötet 15/7. lh.	szakmai	088/4, 088/2, 096/8, 095/2
7811	8	Tsz-épületek	szakmai	096/7, 098/63, 096/8, 098/64, 098/32
7812	9	TBC-Szanatórium (Erdody-kastély)	szakmai	0223/1, 0218, 0219, 0232
7813	10	Kerek-domb	szakmai	1439, 1432/2, 1432/1, 1440, 1443, 1442, 1441, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1436, 1433, 1438/2, 1437, 1438/1, 1434, 1419, 1418, 1320, 1321, 1435, 1375, 1374, 1373
7814	11	Somló-hegy felső platója	kiemelten védett	0157/2, 0159/10, 0159/12, 0159/13, 0159/14, 0159/21, 0159/31, 0159/32, 0159/33, 0159/34, 0159/35, 0159/36, 0159/37, 0160/20, 0167/1, 0167/2, 0167/3, 0166, 0160/11, 0160/16, 0167/4, 0159/30, 0159/11, 0159/17, 0159/26, 0159/27, 0159/28, 0160/23, 026, 1546, 1547, 1551, 1553, 1554, 1555, 1556/1, 1557, 0160/21, 0304, 0159/25, 0161, 0160/22
7815	12	Somló-hegy	szakmai	1430/3, 1425, 1482/2, 1479, 1481, 1483, 1484, 1485, 1439, 1432/2, 1432/1, 1431, 1430/2, 1429/3, 1429/2, 1429/5, 1463/1